

יום ג', כה' באייר תש"ס (30 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום 40 ימים, שהם חמישה שבועות ו-5 ימים לעומר.

הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה, במהרה בימינו אמן. סלה.

נחום טוביה סוקולוב – סופר ועתונאי עברי ומנהיג ציוני – נפטר היום, **כה' באייר**, בשנת תרצ"ו (1936-5696). הוא היה ממעריצי הרצל ותירגם (בין יתר התרגומים הרבים שלו) את ה"אלטנוילנד" שלו, תחת השם "תל-אביב". סוקולוב היה מזכיר ההסתדרות הציונית העולמית מ-1906 ועד 1909, וייסד את הבטאון שלה, "העולם". במלה"ע ה-I הוא עבר ללונדון ופעל שם בהכשרת הקרקע ל"הצהרת בלפור". עמד סוקולוב, אחרי המלחמה, בראש המשלחת היהודית לוועידת השלום בפריס. אח"כ, הוא היה יו"ר לכנסים יהודיים וציוניים רבים. נוסף על כתיבתו הפובליציסטית הרבה, וספריו בנושאים מגוונים, הוא גם פרסם את "תולדות הציונות: 1918-1600". על-שמו, קיבוץ, "שדה-נחום" שבעמק בית שאן.

[יודאיקה לקסיקון]

המשך לדברים שהבאנו אתמול מפי הרב משה צבי נריה זצ"ל:

חכמינו ז"ל לא הסתפקו רק בעובדת ההתחלה ההיסטורית העתיקה של קשרי העם והארץ בהבטחה לאבות, אלא עמדו ופירשו לנו כי כבסיס להבטחה הזאת משמש ספר בראשית מתחילתו, ושכל עיקרו של סיפור ראשית הבריאה לא בא אלא בשביל לאשר ולאמת מלוא זכותם של ישראל, עם ה' על ארץ נחלתם, נחלת ה'.

אומר רש"י על הפסוק הראשון בספר בראשית, "אמר רבי יצחק (אביו של רש"י) – לא היה צורך להתחיל את התורה אלא מ"החודש הזה לכם" [שמות יב' 2] שהיא מצווה ראשונה שנצטוו בה ישראל. ומה הטעם [ש]פתח ב'בראשית' משום "כח מעשיו הגיד לעמו, לתת להם נחלת גוים" [תהלים קיא' 6], שאם יאמרו אומות העולם לישראל, "ליסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גוים (ארץ כנען, שבה היו גרים הכנעני, הפריזי וכו'), הם (ישראל) אומרים להם, (ראו מה שכתוב בתחילת התורה), כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה (=ברא אותה) ונתנה (=ונתן אותה) לאשר ישר בעיניו. ברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו."

אכן, חכמינו ראו צורך מיוחד בהנמקה - הסברה זו, הואיל ועמוקה הרגישות המוסרית של העם, אשר נבחר לשמש כדוגמא לחיי צדק ויושר, של צאצאי האב הראשון (אברהם) הזוכה להערכה מיוחדת על אשר הוא מצווה "את בניו ואת אחריו לעשות צדקה

ומשפט" [בראשית יח' 19]

בשביל העם הנושא חזון צדק עולמי, אשר אינו דוחה את הגשמתו לאחרית הימים, אלא הוא רואה אותו כחובת כל דור ודור, כחובת הגוף של כל יחיד ויחיד בכל עת ובכל שעה, קריאת "ליסטים אתם" אינה רק פגיעה אישית מעליבה, אלא היא גם פוגעת קשות בכל יעודו, היא כביכול מערערת את כל שליחותו המוסרית בעולם.

זו וודאי היתה וגם הווה כוונת הזדון של שונאינו: להציגנו כעם תוקפני שתלטני, כעם אשר רוממות אידיאלים בפיו, וחרב פיפיות בידיו (עפ"י תהלים קמט', 6). על כן, כה יסודיים הם דבריו של רבי יצחק (דלעיל), אשר בגלל חשיבותם הובאו ברש"י בראש ספר בראשית. ה'אם' (ב'שאם יאמרו אומות העולם לישראל, "ליסטים אתם"...). הנה חזוי וצפוי מראש. הם וודאי יאמרו כך, ויש להקדים תשובה לטענה. והתשובה האחת והיחידה היא, לא פוליטית אלא אמונתית, תשובה העולה מתוך "ברוך שאמר והיה עולם", מתוך מעשה בראשית:

יום נעים!

יום ג', כה' באייר תש"ס (30 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה (=ברא אותה) ונתנה (=ונתן אותה) לאשר ישר בעיניו.
ברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו.
{ההמשך יבוא...}